

УДК 378.091.2

THE INFLUENCE OF INNOVATIVE LEARNING TECHNOLOGIES ON
THE FORMATION OF STUDENTS 'CREATIVE PERSONALITY
ВПЛИВ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ НА ФОРМУВАННЯ
ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТІВ

Рорученко С. / Попиченко С.

*Ph.D in Pedagogik, As.prof./докт.пед.н., професор,**Uman Pavlo Tychyna State Pedagogical University**Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини*

***Анотація.** Розглянуто формування творчої особистості майбутнього вчителя як одну із головних проблем соціалізації особистості, реалізації її інтелектуального і особистісного потенціалу. Інноваційні педагогічні технології спрямовуються на забезпечення умов для самореалізації студентів у різних видах теоретичної і практичної діяльності, у динамічному житті за нових ринкових умов.*

***Ключові слова:** формування творчої особистості, майбутній вчитель.*

***Abstract.** The formation of the creative personality of the future teacher is considered as one of the main problems of socialization of the personality, realization of its intellectual and personal potential. Innovative pedagogical technologies are aimed at providing conditions for self-realization of students in various types of theoretical and practical activities, in a dynamic life under new market conditions.*

***Key words:** formation of creative personality, future teacher.*

Вступ.

Атмосфера переосмислення життя в Україні вимагає нового педагогічного бачення і зміни у напрямі виховання і самовиховання творчої, конкурентоздатної особистості, підвищує вимоги до ініціативності, творчого мислення студентів.

Пошуки у цьому напрямі велися багатьма психологами і педагогами. Серед них: І.Бех, Я.Пономарьов, О.Лук, А.Леонтьєв, О.Тихомиров, П.Якобсон, В.Моляко, Л.Івахненко та інші. Велику увагу питанню творчості у своїх наукових працях приділяв Л.Виготський розробив концепцію розвитку і впливу внутрішнього плану дій на процес творчості. О.Лук займався проблемою

впливу розумових здібностей на процес творчості. В.Моляко наголошував на необхідності творчого тренінгу. П.Волков, Є.Заїка вважали, що творчості необхідно спеціально вчити.

Основний текст.

Одним із основних завдань, що ставляться перед педагогічними колективами закладів вищої освіти, є завдання виховання фахівця високої творчої культури, здатного до активного сприйняття і створення нового у всіх видах діяльності, здатного до дій у нових, нестандартних ситуаціях. Тому, формування творчої особистості майбутнього вчителя слід розглядати як одну із головних проблем соціалізації особистості, найкращої реалізації її інтелектуального і особистісного потенціалу.

У психологічному аспекті під творчістю слід розуміти процес створення, відкриття чогось нового, раніше невідомого для особистості. Студент, який засвоює нові знання, розв'язує нові, незнайомі задачі, і майбутній фахівець, який виконує свої професійні обов'язки, дотримуючись певних вимог, – всі вони займаються творчістю, розв'язують творчі завдання.

Творча активність – це властивість особистості, яку слід виховувати і розвивати у кожного студента, незалежно від рівня розвитку його творчих здібностей. Завдання вищої школи – виявити і розвинути їх в освітній діяльності. Розвинути професійні здібності студентів – це означає озброїти майбутнього фахівця способом діяльності, принципами виконання майбутньої педагогічної роботи, створити умови для розквіту обдарованості особистості.[4]

Важливого педагогічного значення набуває дослідження проблеми творчої обдарованої особистості у процесі використання інноваційних технологій, які впливають на моральний, інтелектуальний, фізичний і естетичний розвиток студентів, на зростаючу активність у відношеннях з оточуючим світом, розвиток творчого самовираження. За рахунок впровадження інноваційних технологій навчання, в умовах заохочення з боку викладача творчої активності студентів, сприяння і проведення комплексної роботи, спрямованої на розвиток особистості, психологічний бар'єр на її шляху може бути суттєво зменшеним і,

навіть, повністю знятим.

Творче самовираження не виключає репродуктивного самовираження студентів в освітній діяльності. Мистецтво поєднання цих аспектів полягає в тому, щоб розвиток творчого самовираження удосконалював старі і створював нові знання, навички і вміння, розширював межі їх застосування, підвищував рівні оволодіння ними, щоб репродуктивна діяльність постійно збагачувалась елементами творчої діяльності студентів в процесі використання інноваційних технологій навчання.

Творча активність і творча діяльність особистості майбутнього вчителя – взаємопов'язані і взаємообумовлені поняття. Якщо подивитися на рівні виявлення діяльності і соціалізації особистості від рефлекторного рівня, рівня потреб до рівня творчої інтуїції, то творча активність може найповніше виявлятися саме на найвищому рівні. Вона є динамічною умовою становлення і реалізації творчої діяльності студентів при сформованості творчої активності. Виховання і розвиток цієї якості дозволить:

- підготувати студентів до професійної діяльності, насиченої новими, нетиповими ситуаціями;
- навчить долати труднощі;
- успішно працювати в екстремальних професійних умовах;
- з великим успіхом розв'язувати нетворчі завдання;
- раціоналізувати свою педагогічну діяльність;
- бути винахідливим в умовах виконання навчально-виховної роботи.[3]

В межах існуючої системи є різні моделі навчання які впливають на особистісний розвиток особистості майбутнього вчителя:

- *трансляційна модель;*
- *формуюча модель;*
- *розвиваюча модель;*
- *активізуюча модель;*
- *вільна модель.*

Педагогічна технологія виступає як система розробки і здійснення

відповідно до обраних цілей всього процесу навчання із врахуванням людських і технологічних ресурсів в їх взаємодії. Метою педагогічних технологій є не накопичення знань та вмінь, а постійно збагачення досвідом творчості і формування механізму самоорганізації і самореалізації особистості. Реалізація такого завдання вимагає особистісного підходу до навчання, до виділення і моделювання видів діяльності, допомагають виробити у студентів активне ставлення до довкілля. Враховуючи, що сучасна модель освіти включає: предметні знання, способи діяльності, досвід творчої діяльності, емоційно-ціннісне ставлення до світу, вона передбачає взаємозалежність рівня розвитку та успіху в навчанні особистості. Тому від студентів викладачі вимагають самоорганізації, організації навчальної діяльності, розвитку аналітичних здібностей, умінь пізнавальної діяльності, самостійність, творче ставлення до завдань. Успішність навчання майбутнього вчителя залежить від сформованості мотиваційної сфери, наявних знань, ціннісних орієнтацій та установок.

Викладачі відкривають у студентів можливість процесу самореалізації себе як особистість. Творчі студенти досягають надійних засобів саморегулювання, самооцінки і внутрішнього стимулювання, що веде до комфортної душевної рівноваги. Таким чином педагогічна технологія – втілення певного бачення світу, певного розуміння особистості, її спроможності самореалізуватись у динамічному житті за нових ринкових умов.

Розвиток особистості майбутнього вчителя на всіх етапах вузівської життєдіяльності – це умови, засади всебічного розвитку особистості, забезпечення її творчого потенціалу, реалізації здібностей, зростання професійної компетентності, удосконалення отриманих знань, умінь, навичок у майбутній професійній діяльності.[2]

Інноваційні педагогічні технології спрямовуються насамперед на забезпечення умов для самореалізації студентів у різних видах теоретичної і практичної діяльності, у динамічному житті за нових ринкових умов. В основі оновлення методів, прийомів навчальної діяльності мають бути гуманістичні стосунки, партнерські відносини, принципи рівноправного діалогу викладач –

студент. Визначальною спрямованістю такої роботи є розвиток самостійності студентів, їхньої пізнавально-дослідницької діяльності, систематичне формування в них вмінь виробляти свою точку зору, оцінку життєвих фактів і явищ, власні погляди, переконання та ідеали.

У педагогічний процес впроваджуються інноваційні технології: інформаційні, комп'ютерні, інтегровані курси, модульно-розвивальне навчання, рейтингова система оцінювання знань, активні методи навчання, дистанційне навчання тощо. Тому визначальна роль в формуванні творчої особистості майбутнього спеціаліста належить викладачу, його позиції, установку на творчість. Під час розвитку творчої уяви можна використовувати комплекс вправ, рольові та ділові ігри, моделювання професійних завдань на кмітливість, які ламають стереотипи. У ході занять студенти вчаться користуватися методами генерації ідей, такими, як метод мозкового штурму, метод фокальних об'єктів, метод морфологічного аналізу тощо. Велику роль для розвитку творчого мислення студентів, має опанування системним оператором, або схемою талановитого розв'язання винахідницьких задач на нетехнічному матеріалі. Згадані завдання являють собою фантастичні ситуації, які містять суперечність і вимагають її розв'язання.

Висновки.

Усвідомлюючи важливість у становленні особистості майбутнього вчителя фактів саморозвитку і самовиховання необхідно допомогти студентам подолати бар'єри, стати більш розкутими, комунікабельними, позбутися комплексів. Цьому допомагають ситуаційні ігри, завдання, які розвивають самостійність в рамках загальнолюдських норм співжиття. Розвиток особистості на всіх етапах її життєдіяльності – це умови, засади всебічного розвитку особистості, забезпечення її творчого потенціалу, реалізації здібностей, зростання компетентності, удосконалення отриманих знань, умінь, навичок. Інноваційні педагогічні технології спрямовуються насамперед на забезпечення умов для самореалізації студентів у різних видах теоретичної і практичної діяльності, у динамічному житті за нових ринкових умов.

Література:

1. Гавриш І. В. Теоретико-методологічні основи формування готовності майбутніх учителів до інноваційної діяльності: дис. ... д-ра пед. наук :13.00.04 / Гавриш Ірина Володимирівна. – Харків, 2006. – 572 с.
2. Галузінська М.І. Педагогічні технології навчання у закладах загальної середньої освіти / М.І. Галузінська: навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів – Умань: ВПЦ «Візаві», 2019. – 259 с.
3. Галузінська М.І. Теорія і практика підготовки майбутніх учителів до впровадження креативних технологій навчання: монографія / М.І. Галузінська. – Умань: ВПЦ «Візаві», 2020. – 185 с.
4. Монографія INNOVATIVE ANSATZE ZUR PERSONLICHEN ENTWICKLUNG UND VERBESSERUNG DER GESUNDHEIT April, 2021 Karlsruhe, Germany Haluzinska M.I. (Conclusion; Glossary).